

[Bjørner.]

man i størst muligt omfang søgte at forberede en tilbagegang til frie forhold for erhvervslivet, og det havde været den højtærede handelsministers pligt, hvis han mente at skulle have råd udefra, allerede tidligere at søge den sagkundskab, som man nu søger ved at nedsætte en kommission.

Vi har fra vor side udover de ændringsforslag, jeg har omtalt, med hensyn til frilister stillet ændringsforslag gående ud på, at disse frilister bliver lovfæstede. Vi er klar til at begynde med afviklingen i et tempo, der kan holde, og derfor lægger vi meget stor vægt på, at det, hvis man giver frihed for import af varer eller eksport af varer, bliver sådan, at erhvervslivet trygt kan regne med, at denne frihed ikke administrativt kan berøves det efter kortere eller længere tids forløb. De erfaringer, man har gjort med hensyn til friere bevillingsudstedelser efter krigens afslutning, har jo vist, at så længe truslen om, at der igen skal komme mere bundne forhold, hænger over erhvervslivets hoved, så kan man risikere, at erhvervslivet tilsidesætter de hensyn, det ellers i egen interesse ville tage, og disponerer på en måde, som måske ikke er holdbar. Derfor har vi stillet dette ændringsforslag, idet vi lægger meget stor vægt på, at der ikke følger nogen skadelige virkninger, hamstringer, eller hvad man nu vil, med en frigivelse eller delvis frigivelse af udenrigshandelen.

De ændringsforslag, der er stillet af flertallet, kan vi for så vidt tiltræde, og jeg ser ikke, at der er nogen grund til stor diskussion, hverken om bortfaldet af ekspropriationsbestemmelserne — de har jo ikke stor praktisk betydning i øjeblikket — eller om, hvor denne bestemmelse om, at der ved vareimporten skal tages hensyn både til færdigvarer og til råvarer og til halvfabrikata o. s. v., hører hjemme. Om den står i § 4 eller i § 1, kan ikke gøre stor forskel. Det er sådan, at det, der står i lovens formålsparagraf, også dækker de øvrige bestemmelser om, hvordan loven skal anvendes. Det blev fastslået, da vi i maj måned fik vareforsyningsloven igennem, at de begrænsninger og retningslinier, der var angivet i formålsparagraffen, selvsagt også måtte iagttages ved anvendelsen af de i loven indeholdte nærmere bemyndigelser, herunder også bemyndigelsen til at træffe foranstaltninger til fremme af vareproduktionen.

Jeg må sige, jeg har noget af den samme følelse som det ærede medlem hr. Axel Kristensen, at selvom handelsministeren i princippet er tilhænger af, at man kom-

mer bort fra denne lovgivning, er det sådan, at alle de hensyn, han tager, dels af protektionistisk art, dels af handelspolitisk art, gør, at handlingen for ham drukner i det gustne overlæg, og at man virkelig må blive klar over, at det er fra rigsdagens side initiativet må tages, hvis vi overhovedet skal gøre os håb om at komme af med denne lovgivning.

Jeg beklager også, at der ikke har været tilstrækkelig tid til at drøfte lovforslaget i udvalget; på det punkt er jeg enig i de bemærkninger, det ærede medlem hr. Axel Kristensen gjorde. Jeg finder, det er en ganske uforvarlig behandling at give et så vigtigt lovforslag, og dette at nedsætte en kommission til at behandle spørgsmålene kan ikke fratage dette høje ting ansvar, kan ikke ændre den kendsgerning, at det er rigsdagen, der selv skal tage initiativet til at påbegynde en afvikling af restriktionerne.

Jeg skal endelig bemærke, at jeg af hensyn til den form, udvalgsarbejdet har haft, og af hensyn til, at den højtærede handelsminister har ment, at han allerede i februar måned ville være i stand til at fremkomme med friliste både med hensyn til vareindførsel og vareudførsel, har ment, at det var rigtigt kun at forlænge loven til februar næste år for ikke at forskærtse nogen mulighed for at få afviklingstendenser ind i denne lovgivning. Med disse ord skal jeg anbefale, at man stemmer for de af retsforbundet stillede ændringsforslag.

Formanden: Jeg havde håbet, at det skulle lykkes at tilendebringe forhandlingerne omkring femtiden, men det synes ikke at kunne blive tilfældet.

Anker Lau: Jeg vil gerne have lov til at indlede med en bemærkning til handelsministeren. I betænkningen, der blev afgivet i april i år, stod der en bemærkning, der lød således — jeg anmoder formanden om tilladelse til et citat —

„Der er i udvalget enighed om, at de i formålsparagraffen angivne begrænsninger og retningslinier selvsagt må iagttages ved anvendelsen af de i lovens enkelte paragraffer indeholdte nærmere bemyndigelser, herunder også bemyndigelsen til at træffe foranstaltninger til fremme og regulering af vareproduktionen.“

Jeg vil bede den højtærede handelsminister herfra bekræfte, at dette fremdeles er gældende.

Ved første behandling af lovforslaget udtalte jeg, at den økonomiske udvikling